

Position Paper AFM Rondetafelgesprek Sancties

Dit position paper is geschreven als bijdrage aan het rondetafelgesprek met de Vaste commissie voor Buitenlandse Zaken op donderdag 23 juni 2022

21 juni 2022

De AFM

De Autoriteit Financiële Markten (**AFM**) is een onafhankelijke gedragstoezichthouder en maakt zich sterk voor eerlijke en transparante financiële markten. Samen met De Nederlandsche Bank (**DNB**) draagt de AFM bij aan duurzaam financieel welzijn in Nederland. De AFM houdt toezicht op de financiële markten: op sparen, beleggen, verzekeren, lenen, pensioenen, kapitaalmarkten, assetmanagement en accountantsorganisaties en verslaggeving.

De AFM en de sanctiewet

De AFM houdt onder meer toezicht op de regels die gesteld zijn voor de bedrijfsvoering met betrekking tot de administratieve organisatie en de interne controle van beleggingsondernemingen en (beheerders van) beleggingsinstellingen, zoals beschreven in de [Sanctiewet 1977 \(Sanctiewet\)](#) en Regeling toezicht Sanctiewet 1977. Dit houdt in dat de AFM niet rechtstreeks de materiële geboden en verboden uit de sancties controleert, maar wel de administratieve organisatie en de interne controle van de instellingen daaromtrent. Beleggingsondernemingen en (beheerders van) beleggingsinstellingen zijn onder andere verplicht (onverwijld) melding te maken bij de AFM indien zij constateren dat de identiteit van een relatie overeenkomt met een (rechts)persoon of entiteit, als bedoeld in de Sanctieregelgeving¹.

Acties AFM

De AFM houdt doorlopend toezicht op de naleving van de Sanctiewet en stuurt jaarlijks een uitvraag aan beleggingsondernemingen en (beheerders van) beleggingsinstellingen om een beeld te krijgen van de risico's en getroffen beheersmaatregelen in de markt. Daar waar de AFM overtredingen constateert kan zij informeel of formeel handhavend optreden.²

Naar aanleiding van het uitbreken van de oorlog in Oekraïne en de door de Europese Unie opgelegde sancties heeft de AFM actie ondernomen.³ Op basis van de informatie uit de jaarlijkse uitvraag had de AFM, bij het uitbreken van de oorlog in Oekraïne, direct een beeld van welke beleggingsondernemingen en (beheerders van) beleggingsinstellingen mogelijk een blootstelling aan Rusland hadden (bijvoorbeeld omdat cliënten of uiteindelijk belanghebbenden in Rusland woonachtig/gevestigd zijn). De AFM heeft aan deze specifieke groep instellingen op 1 maart 2022 een brief verstuurd om hen expliciet te wijzen op de verplichtingen uit hoofde van de Sanctiewet.

De AFM beantwoordt doorlopend vragen van consumenten, instellingen of de media, en behandelt de van instellingen ontvangen meldingen. Waar nodig vraagt de AFM bij de Europese Commissie om meer richtsnoeren over de interpretatie van de sancties die de Europese Unie oplegt, en deelt deze richtsnoeren met de markt. De AFM heeft een nauwe samenwerking met haar ketenpartners, nationaal en internationaal. DNB stuurt in samenwerking met de AFM via een nieuwsbericht regelmatig updates aan de sector over veranderingen in bestaande sanctieregimes (de 'DNB & AFM Sanctie Alert').

De AFM is eind april gestart met een thematisch onderzoek naar de naleving van de Sanctiewet bij beleggingsondernemingen en (beheerders van) beleggingsinstellingen. Vanwege de vertrouwelijkheid en de lopende onderzoeken kan de AFM op dit moment nog geen informatie delen over de uitkomsten. Instellingen die betrokken zijn bij het thematisch onderzoek krijgen hierover een individuele terugkoppeling.

¹ De Sanctiewet 1977 en de op grond van de Sanctiewet 1977 vastgestelde regelingen en besluiten met betrekking tot het financieel verkeer.

² De AFM heeft samen met DNB een handhavingsbeleid opgesteld: [Werkwijze - Onze handhaving in perspectief \(afm.nl\)](#).

³ De AFM beperkt zich hier tot acties die specifiek betrekking hebben op het toezicht op de Sanctiewet 1977, en bijvoorbeeld niet acties die meer gerelateerd zijn aan het kapitaalmarkt- of assetmanagementtoezicht in bredere zin. Deze opsomming is niet-limitatief.

De AFM verwacht in het derde kwartaal van 2022 een marktbrede terugkoppeling te geven over de inzichten die het thematisch onderzoek heeft opgeleverd.

Knelpunten

De AFM staat met het Ministerie van Financiën en het Ministerie van Buitenlandse Zaken in contact over bestaande knelpunten, bijvoorbeeld ten aanzien van wet- en regelgeving. Zoals aan het begin van deze *position paper* benoemd, legt de AFM onder meer formele handhavingsmaatregelen op aan instelling die de Sanctiewet niet naleven. Op dit moment mag de AFM de formele maatregelen die op grond van de Sanctiewet zijn opgelegd niet publiceren. Van openbaarmaking kan een waarschuwend effect uitgaan richting de markt. De AFM heeft in haar [wetgevingsbrief 2022](#) van 28 maart 2022 de Minister van Financiën verzocht om een verplicht openbaarmakingsregime voor maatregelen in de Sanctiewet vast te leggen.⁴

⁴ Zie pagina 4 en 5 van de brief '[Wetgevingsbrief AFM 2022](#)' met kenmerk SyKn-22022370.

Autoriteit Financiële Markten

Postbus 11723 | 1001 GS Amsterdam

Telefoon

020 797 2000

www.afm.nl

Dataclassificatie

AFM - Publiek

Follow us: →

De AFM maakt zich sterk voor eerlijke en transparante financiële markten.

Als onafhankelijke gedragstoezichthouder dragen wij bij aan duurzaam financieel welzijn in Nederland.

De tekst van deze publicatie is met zorg samengesteld en is informatief van aard. U kunt er geen rechten aan ontleen. Door veranderende wet- en regelgeving op nationaal en internationaal niveau is het mogelijk dat de tekst niet actueel is op het moment dat u deze leest. De Autoriteit Financiële Markten (AFM) is niet aansprakelijk voor de eventuele gevolgen – bijvoorbeeld geleden verlies of gederfde winst – ontstaan door of in verband met acties ondernomen naar aanleiding van deze tekst.

© Copyright AFM 2021